

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Hegyedévre	4 "
Helyben háshoz hozva:	
Egész évre	20 kor.
Hegyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a héttől és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

Asszerkesztőség kérésre visszavásárolás
vagy megvásárolás nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

Prohászka karácsonyi cikke.

Országos szenzációt keltett a most megjelent karácsonyi alkalmi cikkek között Prohászka püspöknek az Egyházi Közlöny számára írt Több békességet című vezércikke. Mintegy folytatása ez annak a szintén nagy feltűnést okozott cikknek, amely tavaly Karácsonykor jelent meg ugyancsak az Egyházi Közlönyben.

Az egyházi vagyon kezeléséről szól a tavalyi, ugyanerről szól a mostani, azt tárgyalva, hogyan kell az egyházi, (valamint a főnemességi) vagyonnak is a mai megváltozott társadalmi rend keretében elhelyezkednie?

Ezt a nagyon kényes témát Prohászka szokott nyíltságával tárgyalja, amit előreláthatólag ugyancsak ki fognak használni a radikálisok, a szekularizáció hívei.

Pedig a nagynevű püspök cikkét éppen az egyházi vagyon védelmére írta. Azt óhajtja ugyanis, hogy ezt a vagyont a javadalmak teljesen annak rendelkezése szerint az egyházi, kulturális és jótékonyági célokra fordítsák, — akkor nem lesz annak ellensége.

Ez ugyan nagy optimizmus az ilusztris írótól. Mert a radikálisok ellene

lesznek annak mindig, mint a külföldi és hazai példák bizonyítják.

Prohászka püspök intézményes garanciát óhajtana az egyháztól arra vonatkozólag, hogy e javak rendelkezésüknek megfelelőleg használtassanak fel.

Prohászka püspök velünk együtt nagyon jól tudja, hogy az egyháznak régóta van ilyen intézményes garanciája az ő kánonjaiban, törvényeiben. Ezek szerint a javadalmak főpap nem tulajdonosa, nem is egészen korlát és felelősségnélküli hasznélvezője, hanem csak mintegy önálló kezelője e javaknak, s úgy tartozik kezelni azokat, hogy a felesleg az egyház, a szegények és a kultúra istápolására fordíttassék. Erre bűn terhe alatt, sőt restitúció kötelessége mellett kötelezi a javadalmakat. Nemcsak a régi századokban hirdette ezt az egyház, nemcsak — Borromei Szent Károly sürgetésére a trienti zsinaton, hanem sürgeti ezt ma is, mint legutóbb éppen a híres, ugynevezett borromeusi encyklikájában tette X. Pius pápa.

Azt is nagyon jól tudja Prohászka püspök, hogy így tehát nem az egyházon, nem az intézményes garanciák hiányán, nem is csak egyesek lelkiismeretlenségén mulik a dolog, hanem azon, — amit már Prohászka mint püspök

nem irhatott meg, azon a sajnálatos körülményen, hogy a liberális kormányok uralma alatt sokszor nem az egyházi kánonok szerint jutnak egyesek nagyobb javadalmakhoz.

Ez a bajnak az igazi oka, forrása. Sok mindenféle illetéktelen befolyás közreműködik sajnos, ma is abban, hogy a főpapi javadalmak olyanok kezébe kerülnek, akik nem a kánonok intézkedése szerint használják fel azokat.

Itt, ezen a téren lenne szükség arra az intézményes garanciára. Ha olyan garanciát kapnánk, amely megfelel az egyház intencióinak, valószínűleg segítve lenne a bajon.

Vajon ezt értette-e Székesfejérvár nagynevű püspöke az intézményes gondoskodás alatt? — nem írta meg cikkében. Pedig ha már felvetette ezt a kérdést, kár, hogy bővebben ki nem fejtette, mert így sok félreértésre adhat okot.

Még egyet tesz szóvá szenzációs cikkében Prohászka püspök. A szeretet főpapja több szeretetet óhajt a keresztény felekezetekkel és a keleti egyházzal szemben.

Elméletben nagyon szép és igaz dolog, megszívlelésre méltó. De nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy nem rajtunk

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A zeneszerző.

— Baron von Hutten. —

Legelőször az egyik hajón találkoztunk, a mint keresztülvitöröltük a csatornát. Hideg volt és ő le s fel sétált, hogy egy kis meleget rak-tározzon be magának. Legelőször is az orra vonta magára a figyelmemet: egy halavány, finom orr, amelyet még ez a nagy hideg sem volt képes vörössé tenni. Olyan orr volt ez, mely nemcsak festői, de egyúttal gögős is. — Egy győzőnek az orra — gondoltam magamban. Később, hogy pipára gyujthasson, a kabátja gallérját is letúrta s ekkor megláttam az állát is, egy hátraálló, türelmes és gyenge állat. Csodálkozva néstem ebből az ellentétekből összeállított emberre, s astán később közelebb mentem hozzá s vártam, hogy megszólítson.

— Bocsánat, — mondta ő kis idő múltán — de nem ön a »Pam« írója?

— De igen.

Valahol látta az arcképemet és rám ismert. Hálásan gondoltam rá, hogy a nevemet és a regényemet ismeri.

— És én? — kérdeztem merészen.

— Ön mivel foglalkozik?

— En?

— Igen. Képekkel vagy könyvekkel?

A szemei felragyogtak.

— Nem, én zeneszerző vagyok. Szereti ön a zenét?

— Igen. Es mit ír ön?

— Dalokat. Talán önnek van hangja?

— Igen. És ha ön kölcsönzi nekem a kottáit, boldoggá tesz engem.

E percben valaki odajött hozzánk s ő megszökött.

Egy héttel később megkaptam a kottát. A Schubert által halhatatlanná tett Erkönyt örökölt meg ő is, D-mollban s az utolsó akkordig még három hangnemben változott az ária. Rossz, nagyon rossz volt ez a dal s a mi még a legszebb benne, hogy énekelni absolute nem lehetett. Mikor ezzel tisztában voltam, egyszerre rémületemre észrevettem,

hogy a szép orru ember a címét is felírta az egyik kotta tetejére, nyilván azért, hogy tudjam hová véleményemet megírni a dalok felől. Azonnal asztalhoz ültem tehát s gyorsan néhány sorban megköszöntem a dalokat s hozzátettem, hogy egyelőre még oly nehéznek látom a kísérletet, hogy nem tudok mit mondani róluk. Egyébként maradtam stb. stb.

Néhány nap nap múlva váratlanul meglátogatt. Nagyon rosszul volt öltözve és köhögött. Ézelőtt nem hallottam köhögni.

— Remélem, megbocsát, hogy zavarom — mondta s én természetesen szívesen fogadtam őt. Ismét hozott néhány »apróságot«, hogy megtekintsem azokat. Majd teát hoztatam s együtt lapoztuk át az apróságokat. Ő elég jól játszott, de sem az orrának finomsága és mégis erélyes volta, sem pedig állának gyengesége nem tükröződött vissza játékában. Egészen másként játszott, mint a hogy tőle várni lehetett volna. Elhatároztam, hogy sokat hallotta Richard Strausst s ennek áriáitól nem bírván szabadulni, írta meg azt a kóoszt, amelyből semmit sem értettem.

De mégis kellett valamit mondanom s tájós füllel szóltam:

Estélyi- utcai és vadászcipő-különlegességek

egyedül

„KOBRAK“-nál

Helybeli és vidéki telefon: 847.

Rákóczi-ut 3.

mulik. Megfigyelte-e Prohászka püspök, hogy az a békejobb, amit a legutolsó katolikus nagygyűlés elnöke nyújtott a protestánsok felé, milyen rideg visszautasításban részesült az ő táborukból?!

Ahonnét most a főrendiházi tárgyalás alatt is az hangzott fel, hogy a vallás magánügy! Ha a pozitív hitnek a bizonyosságait látjuk akármelyik felekezetenél, készségesen, örömmel haladunk egy uton velük. De ha ők inkább a páholyokban keresik a békét, akkor bizony alig lehet szó áldásos együttműködésről.

De az ilyen ihletett ajkáról jövő szózat talán közelebb hozza őket. Vajha megértenék és követnék az abban rejlő nemes intenciót!

Szózat a magyar gazdákhöz.

Gróf Károlyi Mihály, az Országos Magyar Gazdasági Gyűlés elnöke, az egyesület hivatalos lapjában a következő szózatot intézi a magyar gazdákhöz:

A Magyar Gazdákhöz!

A vége felé közeledő év eseményei nehéz és küzdelmes mozgalmat idéztek fel a közgazdasági politika terén, melyek nem egy vonalon próbára tették a gazdasági ellenállásának erejét.

Mint előreláttuk, kemény harcot kellett megvívunk a Balkánszerződés körül azért, hogy ez egyarányos vámvédelem elve a mezőgazdaság javára is érvényesüljön.

Külföldi politikáknak az a hibás törekvése, mely mezőgazdasági engedmények árán akar a Balkán-államokban politikai sikereket elérni, társadalmi utra terelődött s széles alapon szervezett mozgalom rugójává vált. Ehhez a mozgalomhoz a drágaság enyhítésének jelszava alatt nagy hévvel csatlakoztak mindazok, akik

érvényesülésük feltételét a gazdasági élet törésében keresik.

Hónapokon át mint a drágaság előidézői és a fogyasztóközönség önző kizsákmányolói szerepeltünk a vádlottak padján; ellenünk a hangulatkeltésnek minden eszközét felhasználták.

Hasonló célzatossággal, az önző osztályérdek vádjával illették bennünket azért, mert a polgári perrendtartásnál egy, a kizsákmányolókra nézve károsnak bizonyult osztálykiváltság ellen állást foglaltunk.

Ugyanezen vád hangzott fel akkor is, mikor tiltakoztunk az ellen, hogy egyes olyan ásványok, melyek idáig földbirtok tartozékát képezték, minden rekompensáció nélkül az államkincstár tulajdonába menjenek át.

Bennünket, kiket a kötelesség a gazdasági társadalmi törekvések élére állított, nem riasztott vissza a mesterségesen kiélezett hangulat attól, hogy a mezőgazdaság jogosult érdekeit teljes odaadással és következetességgel képviseljük. Es visszatekintve a lezajlott mozgalmakra, senki sem tagadhatja, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, mint országos érdekképviseleti intézmény, hiven kivette a részét a küzdelemből és nem is sikertelenül, mert immár kialakult, öntudatos gazdasági közvéleményre támaszkodhatott. Az elért eredmények viszont igazolják, hogy az ellenállás hevében sem felejtkeztünk meg az önmérséklet ama mértékének alkalmazásáról, mellyel más jogosult törekvéseknek és a gazdasági béke érdekének tartozunk.

Részemről nem félem a harcot, de nem is keresem azt. Nem sorozom az agrárpolitika céljai közé az osztályérdekek örökös szembeállítását és az osztó igazság kérdéseinek előtérbe helyezését; ezekkel a kérdésekkel való foglalkozását csak a külső kényszer parancsolhatja reánk. En nagyon szeretném, ha megszabadulhatnánk az ingerlő beavatkozások zavaraitól s teljes figyelmünket azon fejtételek

fokozatos megszerzésére fordíthatnánk, melyek a mezői gazdálkodást haladottabbá a befektetett munkát gyümölcsözőbbé és az országot gazdagabbá és erőssé teszik.

Tökéletesen osztom Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter urnak azt a törekvést, hogy többet termeljünk. Azonban, hogy ezt a jelszót gyakorlati értékre válthassuk, keresnünk kell azokat a módokat és eszközöket, amelyek alkalmazásával mezőgazdaságunk a fokozódó szükségleteket minden irányban kielégitheti és termelő képességének gyarapodása a hazai fogyasztók javára érvényesülhet.

Legközelebbi feladatunknak tehát részemről is a több termelés kérdésének alapos megbeszélését tekintem, mint olyan mozgalom kiinduló pontját, melyből kell, hogy a kormány, törvényhozás és a társadalom egyaránt kivegye a részét. Elvégre egy a jövő év folyamán tartandó gazdasági kongresszus gondolatát itt is felvetem.

Már most is kétségtelenné tartom azonban, hogy a tömegtermelés helyes irányításának, fokozásának és elhelyezésének legfontosabb előfeltételeit csakis a mezőgazdasági érdekképviselet szervezésében, a gazdasági szakértők különösen az alsó vonalon való fejlesztésében és gazdasági társadalmi szervezeteink, főleg a szövetkezeti intézmények kiépítésében találhatjuk meg. Es csak sajnálatomnak adhatok kifejezést amiatt, hogy úgy az érdekképviselet rendezéséről, mint a gazdasági népiskolákról szóló törvényjavaslat a folyó évben nem került napirendre.

A közelmúlt eseményei igazolják, hogy az agrárpolitikának a márszerzett és jogosan megillető előnyök megtartásáért is erős ellentállást kell kifejtenie, és hova-tovább szélesebb körökre terjed ki az a sugalmazás, hogy az agrárpolitika által képviselt mezőgazdasági érdekek egy hadvonalban állanak elmaradottsággal, a szabadelvűség megmontásával és szemben állanak a haladás magasabb érdekeivel

— Őának meglepően nagy gyakorlata van.

— Oh igen, elég jól játszom, — mondta ő s aztán aggódva tette hozzá — de vajjon tudok-e komponálni is?

Köhögött és megsajnálta. De hazudni mégsem tudtam. Így feleltem hát:

— Kedves barátom, miért kérdezi ezt tőlem? Én nem vagyok zsebértő, menjen el egy kompozitórhoz.

— De én az ön véleményét szeretném tudni!

Eppen szólni akartam, de ismét nyílt az ajtó s tévedésből hozzám nyitott be egy öt láb magas nőszemély, kinek karján egy pudlikutya volt.

Ettől úgy megijedt muzsikusként barátom, hogy kalapját véve, néhány dadogott szó után távozott.

— — — — —
Ezután nemsokára elhagytam Londont s nem is tértem vissza csak tavasszal. Addig semmit sem hallottam zenész barátomról s kottái ott heverték, elfelejtve zongorámon. Egy este azonban, júniusban, mikor a Madame

Butterfly előadásáról jöttem haza, találkoztam vele az operaház lépcsőjén.

Meg akartam tőle szólni, de amint megláttam, hogy öltözete elhanyagolt s melle még beesettebb a szokottnál, megsajnálta. A karjához nyultam.

— Oh, — szólt ő megrettenve — azt hittem, rám sem fog ismerni annyi idő múltán.

— Igen, egy kissé halványan ön, de semmi nagyobb változást nem látok — mormogtam. Miért ne ismertem volna reá?

Aztán hozzátettem:

— No, és mi van a darabjaival?

— Elfogadtam a tanácsát. Elmentem egy kiadóhoz.

— Nos?

Elpirult.

— Nem volt semmi sikerem. Ezeknek ballada kell. Angol ballada!

Szavakkal nem lehet kifejezni azt a megvetést, a mi e néhány szóban rejlett.

— Ön talán nem angol? — kérdeztem tőle csodálkozva.

— De igen, hogyne! Megjegyzésem csak a többi szegény zeneszerzőre vonatkozott. Balladát írni Mintha az olyan könnyű volna!

Valaki megkönyörült rajtam s elszólitott mellőle. Mosolyogva szoritottunk kezét. De azután még egyszer és utoljára láttam, Kentish-utcai lakásán, a hol haldoklott és magához kéretett, mert még egyszer beszélni akart velem.

A fiát küldte érettem, a kis Percyt. Együtt mentünk vissza a haldokló ágyához. Az ajtóban egy asszony jött velünk szemközt. Magas volt és hamis gipür-bluzt viselt, s a fülében óriás korallok függtek, de a szemében valódi, hamisítatlan könyök csillogtak.

— A kór nagyon hamar végez vele — mondta. — Köszönöm, uram, hogy eljött.

A zeneszerző csukott szemekkel feküdt ágyán. A mint meglátott, fel akart emelkedni, s a szokott makacsság látszott az arcából. Ő tudja, — mondta — hogy jó zenét ír, de az emberek nem értik még meg őt. És főleg profekciója hiányzott. Most pedig haldoklik s felesége és három gyermeke éhen marad.

— Ez az asszony hűség és önzetlen feleségem volt, — magyarázta — s kifogástalan anyja gyermekeinknek. Es én tudom, hogy senkijük sem marad a világon, ha én meghalok. Olvastam az ön »Pam«-jét és Pam maga is szerény volt és annyit dolgozott és

Házlebontás miatt!

Az összes raktáron levő **brilláns-gyémánt, arany ékszerek és ezüst dísz tárgyak, valamint evőeszközök, karácsonyi és alkalmi ajándéktárgyak, arany és ezüst zseborák, mérsékelt szolid áron eladtnak.**

Nagyrabecsült vevői és a t. közönség szives figyelmébe ajánlja ezen körülményt.

Tisztelettel **KOLOSVÁRY SÁNDOR** ékszerész. Nagyvárad, Bémer-tér.

A méltatlan hangulatoktól nyomán induló támadásokat a gazdasági közönség csak a maga sulyának, egyetértésének és összetartásának teljes erejével verheti vissza.

Tömörülnünk kell tehát társadalmi szervezeteinkben. Most a viszonyok is különösen szükségessé teszik ezt, de minden körülmények között egymás megkeresését s az egyesült erővel való munkálkodást parancsolja az a magasabb kötelességünk, hogy mezőgazdaságunkat minél jobban megerősítsük nemzeti hivatásának teljesítésében.

Budapesten, 1910. karácsonykor.

Károlyi Mihály gróf,
az OMGE elnöke.

A rendőrség reformja.

Allamosítani kell.

A magyarországi rendőrtisztviselők országos egyesülete f. hó 18-án tartotta évi közgyűlését. A közgyűlés legfontosabb tárgya az allamosítási törvényjavaslat tervezete volt. A tervezetet dr. *Miskolczy László* budapesti ker. kapitány készítette el, aki ismertette, hogy miért szükséges a rendőrség allamosítása. Az allamosítás szükséges, mert a rendőrségek ezáltal ki lesznek véve az önkormányzatok hatásköréből. Ki lesznek véve abból a függési viszonyból, amely ma a rendőrségek lényegét és erejét annyira megbénítja. Ma bizonytalanság uralkodik a közigazgatás egész vonalán. Választási rendszerrel mindenütt az egyéni, lokális érdekek hatalmasodtak el a köz ellenére. A tisztakar befolyásolva van és hogy lehet attól elfogulatlan, minden illetéktelen befolyástól ment hivatás gyakorlatot követelni, ha választáshoz van köteve existenciája és haladása. Ezen csak a kinevezési rendszer segít, mely elsőrendű követelmény épp a rendőrségnél.

A rendőrség allamosításával ezekben bizonyos körök alkotmányjogi akadályokat emlegetnek, miután aggályok eloszlatásáról kellett tehát gondoskodni és alapos tanulmányozással, nagy körültekintéssel az allamosítás mikéntjét

mégis oly jó volt mindenkinek. Ugy gondoltam, hogy az, aki ezt megírta, megérti soromat s igyekeznék fog segíteni gyermekeimen...

Hogyan mondjam meg neki, hogy Pam nem létező regényhős volt csak, s hogy én nekem nincsen semmi befolyásom? Hogyan hagyjam regény és vigasztalás nélkül meghalni?

Mindent megígérttem neki, amit kívánt, s aztán elbucustunk egymástól. Magammal vittem a kéziratát, amelyeket értékesítenem kellett volna, ígéretem szerint. De tudtam, hogy reménytelen dologra vállalkoztam. Hiszen senki sem fogja ezeket a kotta-akombákomokat még csak végiglamposzni sem.

Csakúgyan senkise látta soha ezeket a szegény össze-vissza kuszált hangjegyeket és mégis az özvegynek sokkal több pénzt küldtem egy hónap múlva, mint a mit valaha is remélhetett volna. Mert azok között a kották között, amiket először hagyott nálam, s amiket akkor, miután az első közülök oly rette-

megállapítani, mert azon fordulhat meg az egész javaslat sorsa és jövője.

Olyan formában és szellemben kell azt megalkotni, hogy a rendőrség szervén át már közelebb jöjjön az általános közigazgatás reformjához. Választassék mindenekelőtt külön a rendészeti és szorosan vett közigazgatás. A hatáskörök pontos kijelölése a legfőbb szempont. Az államosított városi rendőrség hatáskörének kijelölésénél minden jog bizonytalanságot ki kell kerülni. Viszont a legteljesebb mértékben egységessé kell tenni az új szervet. Az allamosítási törvényjavaslat tervezete következő részekből áll:

1. Jogfentartó hatáskör, a veszélyesség kérdésére váró feladatok jogrend fentartása más szóval. A tervezetet teljes precizitással igyekeznék megoldani. Stabilitás megállapodás minden vonalon, várható ebből az általános közigazgatásokra való vonatkozásokban is. Jogfentartó hatáskörben ott szerepel a katonai kérdés is, valamint átvétele annak, amit eddig a törvényhatósági tisztviselők teljesítettek. Az ipari és cselédkérdést azonban a tervezet kizárja, mint nem a rendőrség hatáskörébe valókat.

2. Jogalkotó hatáskör. Rendezetlen viszonyok közti javak, személy és vagyon biztonsági közérdeklőségi tekintetek védelmére sürgősségi címen a rendelet statális joga, a hogy az ma már megilleti a fővárosi rendőrséget.

3. Karhatalmi hatáskör. Tényleges állapot, az eddigi gyakorlat elvei, de szabatosabban körülírva.

4. Társadalomvédelmi hatáskör. Előadó e részben fejtegeti a modern büntető jog újabb irányzatát, mely a büntetendő cselekmény helyében a közveszélyesség és egyéniség kérdését igyekeznék helyezni, ezzel a preventívának mind szélesebb teret kihasítani. Ez okból a büntető felügyeleti jogot is átruházza a rendőrségre.

5. Pragmatika. Szolgálati pragmatika, ebben volna az leszögezendő azok a biztosítékok, melyek kizárják, hogy a központi hatalom, szolgáló módon alá rendelt, végrehajtó hatalom alá szűzhesse le a rendőrséget. Ez a pragmatika így egyuttal alkotmányjogi biztosíték is.

6. Átmeneti intézkedések.

netes volt, át sem lapoztam, egy szeriest találtam, mely ezt a címet viselte: Tündérlábak. Es ezek a dalok könnyed, melodikus, édes kis dalok voltak, olyanok, amilyeneket öregedő nagymamám komponálhattak unokájuk bölcsője fölött. Ezeket a dalokat legidősebb fia Percy születésekor írta meg, ezek voltak az elsők, amik lelkéből fakadtak. Es mikor rendszerbe szedve e dalocskákat, megjelentem velük a kiadónál, egyszerre elkelték azok, s azóta alig van angol gyermekszoba, ahol apró ajkáról ne e dalok hangoznának.

Es magam is, ha esténként kandallóm előtt ülve, meg-meghallom azóta született és most már három esztendősi fiacskám kicsi hangját, vissza-visszagondolok arra a nemes orru, gyenge állu, beesett mellű szegény emberre, akit a művészetért nagy, mélyeséges csalódás döntött korai sirba.

A közgyűlés általánosságban elfogadta a javaslatot, amely az egyesület tagjai által teendő észrevételekkel együtt fel lesz terjesztve a belügyminisztériumhoz.

A kongresszus után banquet következett. Ezen felszólt *Gérő Armin*, az ujonnan megválasztott társ-elnök s ecsetelte általában azokat a nehézségeket, a melyek rendőri hivatást jellemzik s kiemelte különösen azokat a nehézségeket, melyek a vidéki rendőrségek számára sérelmei. Mert nem minden rendőrség — folytatta talál annyi méltánylásra, mint a nagyvárosi. Ha Nagyvárad mintája szerint élhetne és dolgozhatna a köz javára minden rendőrség, akkor nem kellene még allamosítás sem. A nagyvárosi polgármester, tanács és közönség valóban kulturális felfogásra vall. Példákat emlit. Amikor a nagyvárosi rendőrség szaporításáról és fizetés javításáról volt szó, előterjesztéseit szerényeknek minősítették és Nagyvárad önként gondoskodott saját rendőrségéről. De hát nem minden város Nagyvárad, ezért a közönség váltotta ki ezt a mozgalmunkat melynek nem csak szóval, hanem tettel is harcosai vagyunk. A sajtó támogatása nélkül mit sem érünk.

A delegációk ülésének. A delegációk ülésnek ma, dec. hó 28-án veszi kezdetét. Az osztrák delegátusok egy része mai nap folyamán ideérkezik. A delegációkhoz intézendő trónbeszédet a király képviselőiben *Ferenc Ferdinánd* trónörökös fogja elmondani, aki e végül szerdán reggel különvonaton Budapestre jön és még aznap este visszautazik Konopistba. A trónörököshöz *Zichy Agost* gróf, a delegáció elnöke fog üdvözlő beszédet intézni.

Valódi amerikai

C i p ő k

és orosz kalucsnik leg-
o jobb minőségben, o

REICHARD - áruháza

:: czégnél kaphatók. ::

Ifj. Rimanóczy Kálmán

műbutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Allandó butorkiállítás. Egyes butor-
darabok avagy egész lakásberendezé-
sek, iparművészi tervezések és költ-
ségvetések díjmentesen eszközöltet-
nek. Új szerkezetű service-asztalok
mahagoni, palisander és citromfából.
A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos kép-
viselete, eredeti gyári árak mellett.

Elegáns blousok,

a karácsonyi és újévi ünnepekre

Nagyvárad Zöldfa-utczán szerezhetők be.

Szolid kiszolgálás!

aljak, pongyolák női és leányka kabátok,
gyermekruha különlegességek, tekintettel

leszállított, olcsó árban csakis **Hevesi**

„Párisi nagy áruházában“

Kitűnő reklám szöveget aljak már 175-től.

Rendkívül olcsó árak!

A bank exlex. Popovics Sándor, az osztrák-magyar bank kormányzója, hogy Lukács László pénzügyminiszterrel a küszöbön álló bank-exlexre vonatkozó rendeleti intézkedések foganatba vételéről tanácskozzék.

UJDONSÁGOK.

A Művészház nyereménytárgyai. 230 műtárgy Nagyváradon.

A budapesti Művészházak Nagyváradon rendezett műkiállításának művészestéi és matinéi s ezzel kapcsolatban a nagyváradai szakosztály megalakítása élénk emlékünkből van még. A művészeti akció, egy csoportba gyűjtötte a művészet barátait és mint annak idején beszámoltunk róla, 230 taggal szaporította a Művészház művészeti egyesület tagjainak számát. Most beváltja az egyesület a tagoknak alapszerűleg biztosított azon ígérteit, hogy minden tag egy nyereménytárgyat kap teljesen díjtalanul, amely műtárgy a tagsági díjnak legalább kétszeresét éri meg.

Budapesten, e hó 24-én tartotta meg a Művészház sorsolását, dr. Hedry Aladár kir. közjegyző és az igazgatóság tagjainak jelenlétében. A sorsolás eredménye a nagyváradai tagokra nagyon kedvezően végződött: 60 eredeti olajfestmény, tus-, szén- és crayonrajz 22 darab a művész által sajátkezűleg aláírt és színezett fametszet, 35 eredeti litográfia a művész sajátkezű aláírásával; 32 a művész által színezett és sajátkezűleg aláírt eredeti linoleummetszet; 12 darab a Szépművészeti Múzeum remekeitől készült eredeti rézmetszet; eredeti különféle motívumú szobor és 39 más eredeti műtárgy. A nyeremények összértéke 15640 korona.

A sorsoláson a következő művészek munkái jutottak nyereményekül: Aiglón, (Sassy Attila.) Balogh István, Budai Jolán, Börtsök Samu, Borszék Frigyes, Barta Ernő, Csermely János, Egry József, Fáy Dezső, Faragó József, Ferenczy Károly, Fényes Adolf, Garay Akos, Glatz Oszkár, Götz B. Ernő, Honti Nándor, Hermann Lipót, Iványi-Grünwald Béla, Körmeny-Frimm Ervin, Karczag Zoltán, Lakatos Arthur, Márk Lajos, Moussong Tivadar, Páldy Zoltán, Pechán József, Papp Géza, Pajtás Ödön, Pravotinszky Lajos, Rippl-Rónai József, Sass Ferenc, Sándor Móric, Szigeti Jenő, Schönberger Armand, Tipary Dezső, Turmayer Sándor, Tibor Ernő, Vaskovits Erzsébet, Zichy István gróf festőművészek és Barc Lajos, Körmeny-Frimm Jenő, Medgyessy Ferenc, Nagy Kálmán, Pásztor János és Sidló Ferenc szobrászművészek. Kisorsolásra került még a Szépművészeti Múzeum 50 remekéről készült egy-egy művészeti rézkarc. A nyereményeket még ezen a héten elküldi a Művészház igazgatósága Nagyváradra, ahol azokat a szakosztály közszemlére kiállítja és az időközben minden tagnak megküldendő, sorsolási utalvánnyal mindenki megkapja az őt megillető nyereménytárgyát. A Művészház tagjai iránti előzetekénységéből kisorsoltatta a hátralékosok nyereményeit is és akik az 1910 évre esedékes tagsági díjukat utólag lefizetik szintén átvehetik sorsolási utalványukat, amellyel megkapják az őket megillető nyereménytárgyukat.

* **Ünnep után.** Szent Karácsony ünnepe méltóképpen ülte meg Nagyvárad keresztény közönsége. A templomok mindkét nap zsúfolásig voltak. A kellemetlen mór, sáros és esős időjárás miatt az utcákon azonban nem volt annyi sétáló közönség, mint szép, téli időben szokásos. Ünnep másodnapján megeredt a hó is, de a sárban azoban elolvadtak az apró hópihéek.

* **Az ígért földje.** Pompás és rendkívül érdekes előadást tartott tegnap este, a Katholikus Körben szentföldi utjáról, dr. Pataky Arnold, theologiai tanár, 80 gyönyörű színvetített képen mutatta be a Szentföldnek legnevezetesebb részeit. Jeruzsálem, Betlehem, Názáret, Szichem, a Jordán vidéke, a Genezareth tava, Tiberiás, a Libanore hegye, Damaskus stb. egymásután vonultak el a közönség szemei előtt s hozzá Pataky eleven magyarázatot, tanulmányos közvetlen tapasztalatokon és impressziókon nyugvó magyarázatot nyújtott. Befejezésül pedig jól sikerült mozgóképeken nézték végig a Szentföldön ma uralkodó keleti életet. — Jövő kedden *Konstantinápoly* kerül sorra.

* **Nem lesz rendkívüli közgyűlés.** A legutóbbi városi közgyűlésen három szabályrendeletet levettek a napirendről s az egyiknél a polgármester kijelentette, hogy még decemberben lesz egy rendkívüli közgyűlés s azon tárgyalhatják a dolgot. A rendkívüli közgyűlés azonban elmarad az évről. Most már nincsen meg a törvényes idő az összehívásra.

* **Kik a nagyváradai kongreganisták?** Tegnap a nagyváradai Friss Ujság-nak végre volt egy friss szenzációja: megírta, hogy 1909 december 8-án, csekély 13 hónapja megalakult az Urak Mária kongregációjának nagyváradai kolóniája s e friss ujdonság fölötti örömben közli a tagok névsorát. Természetesen nem a mai névsort, az nagyon is friss volna egy krajcárért, hanem a félv év előtti. No hát ez a nagy leleplezés éppen nem leleplezés. A kongreganista soha sem titkolja ezt a minőségét, ellenkezőleg, nyíltan megvallja, sőt büszke rá. A kolónia megalakítását a mi lapunk annak idején részletesen megírta; a kongregáció *abban is* különbözik a szabadkőművességtől, hogy tagjai nem bujkálnak sötétben. Laptársunk kellemetlenkedőnek szándékolta leleplezésére tehát csak régi, köztudomású dolgokat ollóz össze, amelyet sietünk azzal kiegészíteni, hogy a közölt névsor nem helyes; mert azóta, amikor ez a névsor aktuális volt, a kolónia tagjainak száma jelentékenyen gyarapodott. Máskor frissebb híreket kérünk.

* **Esküvő.** Tegnap tartotta esküvőjét Beöthy Ödön vámoslázi körjegyző *Szilágyi* Emmával. Az esküvőn násznagyok voltak *Balázsházy* Iván főszolgabíró és *Szilágyi* Zsigmond földbirtokos. Az esketési szertartást *Rosenberszky* Gyula micskei esperes plébános végezte.

* **Dietrich vezérőrnagy magyar nemes.** A hivatalos lap tegnapi száma közli hogy a király *Dietrich* Albert vezérőrnagynak és törvényes utódainak a magyar nemességet díjmentesen adományozta.

* **Ülések a városházán.** Az év még hátralevő napjain minden délután bizottsági ülés lesz a városházán. Ma, szerdán, december 28-án délután 5 órákor a szinügyi bizottság; — holnap, csütörtökön délután 4 órákor a villamos felügyelőbizottság és pénteken, dec. 30-án délután 3 órákor a pénzügyi szakbizottság tart ülést.

* **Katonai áthelyezések.** A hivatalos lap tegnapi száma közli a 10 évet leszolgált közös tartalékos tiszteknek a honvédség kebelébe való áthelyezését. A Nagyváradot erdekölőket itt adjuk. Athelyeztettek a következő *hadnagyok*: Burghart Jenő a 13. utászszázalóaljtotól a nagyváradai 4., Abraham László a 101. gyalogezredtől a soproni 18., Sebestyén János a 101. gyalogezredtől a nagyváradai 4., dr. Rack János a 101. gyalogezredtől a szegedi 5., Robitsek Sándor a 37. sz. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Kerényi Ede a 33. sz. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Krausz Arnold a 33. sz. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Oláh Samu a 29. sz. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Szilárd Béla a 32. sz. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Köhegyi Andor a 101. gyalogezredtől a szegedi 5., Schifter Miklós a 33. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Mandel József a 101. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Schmidt Gyula a 101. gyalogezredtől a gyulai 2., Pogány Izidor a 101. gyalogezredtől a verseci 7., Dénes Ödön a 32. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Mérei Hugó a 32. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Horváthy Zoltán a 101. gyalogezredtől a marosvásárhelyi 22., Perényi József, Regényi Béla, Pohl Károly a 101. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Kovács Adolf a 37. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Kató József a 101. gyalogezredtől a gyulai 2., Ernst Armin a 86. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Bienenstock József a 53. gyalogezredtől a nagyváradai 4., dr. Barbura Széver a 33. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Vári Imre a 46. gyalogezredtől a nagyváradai 4., dr. Mikes Jenő a 61. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Ujhelyi Samu a 101. gyalogezredtől a gyulai 2., Bánhegyi Géza a 14. utászszázalóaljtotól a nagyváradai 4., Csillag Aladár a 50. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Gasselseder Jenő a 72. sz. gyalogezredtől a nagyváradai 4., dr. Kertész Ferenc a 37. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Bartos Jenő a 33. gyalogezredtől a nagyváradai 4., dr. Ormay Lajos a 12. gyalogezredtől a nagyváradai 4. sz. honvédség gyalogezredhez. Athelyeztettek továbbá a következő *zászlósok*: Szombathy László, Mussay Sándor a 37. gyalogezredtől a budapesti 1., illetve a nagyváradai 4. sz. honvédség gyalogezredhez. Továbbá *hadapródok*: dr. Hubán Miklós a 101. gyalogezredtől a verseci 7., Szentpáli Gyula a 62. gyalogezredtől a nagyváradai 4., Benesch Vilmos a 37. gyalogezredtől a budapesti 1. sz. honvédség gyalogezredhez.

* **Kántor-próba a Szent-László templomban.** A nagyvárad-ujvárosi róm. katolikus hitközségnek megüresedett a kántori állás, amelyre pályázatot hirdettek. A pályázók képességének megbirálása céljából ma, szerdán délután fél 11 órákor lesz a Szent-László templomban a kántor-próba a bizottság előtt.

Csak még karácsonyig!

Rendkívül leszállított árak: Üzlet áthelyezés miatt (Szalárdi-utca 9-re) a még rektáron levő mellfűzők és fűzővédők beszerzési áron alól lesznek kiárusítva.

Próba küldemények bárhova!

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Rosenzweig Rózánál RÁKÓCZI-UT 3. szám.

* **Vámügyek a zöld asztalnál.** Nagyvárad város vámfelügyelő bizottsága tegnap délután ülést tartott a városbázán. Rimler Károly elnökölt s Komlóssy József, dr. Altmann Jakab, Balogh Döme, Szűcs Géza, Sulyok István, Kiss Dávid, Schwarcz Antal, Heringh Sándor jegyző és Lisskay Béla fővámellenőr voltak jelen. A nagyvárad i. szert. káptalan vámmátalány összegére a szerződés megújítását az 1911. évre ajánlja a bizottság. — Elutasítani javasolja dr. Kepes Olivér malomtulajdonos azon kérelmét, hogy a behozott, itt feldolgozott és mint lisztet innét elszállított nyers termények után kövezet és vásárvámot, valamint piaci helypénzt ne szedjenek. — A szentjánosi konyhakertészeti-telep által kért kövezetvám és helypénzmentességet a bizottság ilyen alakban nem tartja teljesíthetőnek, hanem javasolja, hogy a piacon egy terület jelöltessék ki a telep terményei részére s a felhozott termékek után a város egy évi próbaidőre ne szedjen helypénzt.

* **Hangverseny a Vigadóban.** Hétfő délután zsufolásig megtelt a Vigadó nagyterme a gyermek-szanatorium javára rendezett sétahangverseny alkalmából. A 101. gy. ezred zenekara szép opera és operett részleteket játszott, azután Zsigmondi Anna, Tisza Karola és Gózon Gyula énekeltek több operettből. A szereplőket a közönség zajosan élte.

* **Debreceeni női kereskedelmisták Nagyváradon.** A debreceni róm. kath. női kereskedelmi iskola tanári kara és növendékei tanulmányuttra keltek s Nagyváradot is utba vették. Tegnap érkeztek hozzánk s ma megtekintik Nagyvárad nagyobb ipartelepeit, gyárakat s egyéb nevezetességeit.

* **Jó a vízvezetési viz.** Időnkint a városi mérnöki hivatal megvizsgálta a budapesti m. kir. bakteriológiai intézetnél a vízvezeték vizét. A legújabbban a vízvezetési hálózat négy pontjáról felküldött vizre vonatkozólag most érkezett meg a bakteriológiai intézet szakvéleménye, amely szerint a vizmű vizét bakteriológiai szempontból kifogástalan tisztaságu ivóvíznek minősíti.

* **Thermokémiai intézet Nagyváradon.** Thermokémiai intézet Nagyváradon leendő felállítására kért engedélyt egy vállalkozó. Komlóssy József, Gerb Ármán, Kőszeghy József és Mayer László városi főorvos Freiburgba mentek ki, hogy az ottani basonló intézményt tanulmányozzák. A tanulmányut eredményéről már megemlékeztek. A kiküldöttek most terjesztették elő jelentésüket, amelyben az intézményt nem csak fontosnak, hanem szükségesnek is tartják s kérik a tanácsot, hogy az intézmény felállítása iránt mielőbb tegyen előterjesztést.

* **Ebadó progresszív alapon.** Ime progresszív adórendszer. A földmívelésügyi miniszter tegnap körrendeletet küldött Biharvármegye törvényhatóságához, hogy az ebadó szabályrendeletet dolgozzák át. A szabályrendelet reformjára az szolgált okul, hogy a legutóbbi évben a veszett kutyák annyira elhatalmasodtak, hogy a megmárt emberek száma a Pasteur intézetben meghaladta az 5000-et. A rendelet értelmében az ebadót is másképen kell kivetni és pedig progresszív alapon. Aki tehát paszióból tartja a kutyát az sokkal többet fog fizetni mint az aki szükségből tartja. Kikötő a rendelet azt is, hogy olyan embereknek, akiknél nincs kellő garancia arra, hogy a kutyát megfelelő módon tudja tartani azoknak nem szabad kutyát tartani. Ez igen célszerű intézkedése a miniszternek, de a progresszív adóhoz mit szólnak majd a kutyás vén kisaszonyok, eltekintve a vadászok vizsláitól.

* **Ügyes varróné** odahaza munkát elvállal, esetleg hához és vidékre is meg. Halásztutca 42. sz. J. Vilma.

Pótállatvásárok Nagyváradon. A ragadós száj- és körömfájás miatt majdnem három hónapig zárlat alatt volt Nagyvárad. Ez idő alatt nem tartották meg a heti vásárokat, sőt még a decemberi országos állatvásár is elmaradt. Most, hogy megszűnt az állatjárvány, a városi tanács felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, amelyben a jövő év elejére pótállatvásár engedélyezését kéri.

* **Bezárt óvoda.** A Lakatos-utca és Bunyitay-utca sarkán levő állami óvodában a gyermekek között fellépett a skarlát. A hatóság két hétre bezárta az óvodát s a helyiséget ez idő alatt fertőtleníti.

* **Szerencsétlenség a pályaudvaron.** Hétfő délután 5—6 óra között ismét súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt a váradolasi-i pályaudvaron, Gál Ezékiás m. á. v. lő-távirász, ténfelügyelői szolgálatot teljesít már hosszabb idő óta az állomáson. Hétfő délután ismét végig járta a biharpüspöki-i felé eső oldalon a bejövő és kimenő vonatokat, valamint a tolató mozdonyokat. A hármas számú váltónál állva Gál Ezékiás beengedett egy mozdonyt, amely a pályaudvaron készen álló vonathoz volt csatolandó s ugyancsak az ő intézkedésére jött be egy tartalék mozdony, amelynek a fűtőházhoz kellett visszatérni. A két mozdony meglehetősen közel volt egymáshoz s midőn az első váltón áthaladt, Gál Ezékiás nem vette észre a tartalék mozdony közeledtét, amelyet Zetényi Gábor mozdonyvezető vezetett s közvetlen a hátrafelé menő mozdony szerkocsija előtt átakart lépni a síneken. A kerekek bal lábát elkapták és bokában elvágták. A súlyosan sérült embert be szállították a biharmegyei közkórházba, ahol nyomban műtétet végeztek rajta. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette, annak megállapítása céljából, hogy gondatlanság nem forog-e fenn valaki részéről. Sérült a balesetért nem okol senkit.

* **Elfogott oszmatolvaj.** Blága Demeter kiskéri hely- és foglalkozás nélküli suhanc Szandra Gábor társától egy pár csizmát lopott. Blága a lopott csizmával Kossuth-utcán ment, amikor két napszamos az esetet jelentette a Kossuth-utcai rendőrszemnek. Blága a rendőr közeledésére elszaladt, a rendőr elfogta s előállította a rendőrkapitányi hivatalhoz, ahol lezárták s ellene az eljárást folyamatba tették.

* **Rendőri hírek.** Klein Sámuel korcsmáros tegnap délelőt elveszítette barna bőr pénztárcáját 140—160 korona tartalommal. — Sebestyén Bálint bentes feljelentést tett Herczeg Sándor hely- és foglalkozás nélküli csavargó ellen, mert az 7 darab orpington tyukot ellopotta a Kálvária-hegyen levő szőlőjéből. A rendőrség Herczeg letartóztatta s ellene az eljárást folyamatba tette.

Különlegességek rövidáruban.

Keztyük, fátyolok, harisnyák, shawlok és gombok kiárusítás miatt nagyon olcsón lesznek elárusítva

TATRAY GUSZTÁV
Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Újévi ajándék

és
játéktárgyak
Baba klinika, legolcsóbban
GÁL FERENCNÉL,
játék- díszmű és hangszerkereskedőnél,
Nvárad, Rákóczi-ut, Bazár-épület.

x **Szombaton katonazene** a Lloyd kávéház fényesen berendezett jéti kerthelyiségében és kivételesen dupla műsor lesz látható. Folyó hó 31-én a 101. gyalogezred teljes zenekara hangverseny. Ezenkívül bemutatásra kerülnek a következő pompás és sikereiben gazdag képek december hó 28-án: 1. Délolaszországi földrengés. 2. Szabadság hajnalán. 3. Pénzhiány. 4. Nihilista. 5. Morgófénykép újság. 6. Falusi Rómeo. 7. Naftalin ur nyaralni megy. 8. A káplár. Beléptidij nincs. Kezdeteste 9 órakor. Kitűnő ételek, italok figyelmes fől szolgálásáról gondoskodva van. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri mély tisztelettel *Hartstein és Urlei* kávéház-tulajdonosok.

Női felöltők

legnagyobb választékban és

legolcsóbb

árban legjobban

„Löwy P. és Társa“ cégnél
kaphatók.

Zöldfa-utca 11. szám,
(a Zöldfa-átjáróval szemben.)

x **Villamos osillárt** ne vásároljon, berendezést ne készítsen, míg Sternnél a Bémer-téren nem beszél, felvilágosítok bárkit, ha nem is vásárol nálam. Terveket díjmentesen készítek Raktáron tartok villamos és gáz fűzőket, vasalókat, Wolfram és izzó lámpákat gyári áron házhoz szállítok. Bémer-tér 3. Telefon 556

Karácsonyi ajándéku

a legmodernebb ékszer-tárgyak,
arany- és ezüst órák nagy választékban a legolcsóbb árban szerzhetők be

JENNY JENŐ

órák és ékszerész-nél.
Szt. János-utca 39. sz.

* **Elfogott betörő.** Tegnap éjjel a Rákóczi-uton egy üzlethelyiség rollóját próbálta feltörni egy züllött kinézésű alak. Éppen azon időben jött vissza a Messenger-Boy vállalat egyik futárja a nagyállomásról, hol több kereskedő által reábizott leveleket a mozgópostára dobta be. A Boy a betörőt rögtön észrevette, de úgy tett, mintha semmit sem látna; gyorsan elkari-kászott és értesítette a legközelebbi rendőrőrszemet, ki a betörőt elfogta. Az érdem a mindigre felhasználható Messinger Boy-é.

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk **ÓVÁRY TESTVÉREK**

cég alatt.

Kiváló Jóságú modern és izléses kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fenntartani. A legdivatosabb és legegyszerűbb

cserepkályhák állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

Óváry Testvérek kályhás iparosok

(Óváry Lajos utódnál).

Csengeri-utca 27. szám.

* **Magánvizsgálóra** sikerrel előkészít egy nagy gyakorlattal bíró nyugalmazott főgimnáziumi tanár. Már eddig is több tanítványt vizsgáztatott le kitűnő sikerrel. Megkeresések Bethlen-utca 1 szám alatti lakására intézendők.

Miért nem fáj a foga?!

Mert mindennap

Gyulantin

fog essenciával mosom.

Ez megóvja a barnulástól, lazulástól és romlástól, még a fogkövet is feloldja. Minden más fogmosót felülmúl kellemes ízével és a fogra amellet teljesen ártalmatlan. A fogfájást egy perc alatt megszünteti.

Ára üvegenként 1.50 és 3 kor.

Kapható:

Sikli Józsefnél,

Nagyvárad, Körözs-utca 6.

És minden jobb fűszer és fodrász üzletben. — Megrendelésnél már két üvegtől bérmentve szállítom

Törlesztéses kölcsön!

Feltételek:

**Teljes árfolyam
5.65 annuitás.**

LÁSZLÓ ERNŐ

bank és kereskedelmi irodája
Nagyvárad, Lévy-palota,
Esredévi emléktér sarok.

x **Női ruhák vásárlásánál** felhívjuk olvasóink figyelmét az izléses áruiról elismert Hevesi áruházának megtekintésére. Nagyvárad Zöldfa-utca.

Titokzatos koponya és lábszárcsontok.

A margitai csendőrség egyik jeles tagja tegnap borzalmas leltre bukkant a margitai határban. A rejtélyes eset valósággal lázba hozta az egész Margitai vidéket, annál is inkább, mert a lelet, egy teljesen felosztott hulla néhány részéből áll, melyről eddig nem tudták megállapítani, hogy kinek a hullája.

Az esetről tudósítók a következőket jelentik:

A margitai csendőrségvezető tegnap reggel a rendes őrzérből tért haza. Utközben a község határában, a mölki apátság tulajdonát képező kaszálón egy szénaboglya felett valóságos varjútömeg repkedett. Az összegyűlt sok varju repkedése feltűnt a csendőrségvezetőnek, aki a boglyához ment, mire a madarak károgyva rebentek szét a legközelebbi boglyára. A boglya tövében borzalmas leltre bukkant a csendőrségvezető. A nedves takarmány közelében egy színehagyott nedves ócska kalap hevert. A kalaptól pár lépésre sárga emberi koponyacsont volt, melyen rést ütöttek a varjak és kiszedték annak tartalmát.

A borzalmas koponya mellett ócska tépett kabát és két kar, majd két lábszárcsont hevert. A törzs apró csontmaradványai szerteszórva, összetörve a közelben. Az ócska kabáton megállapították, hogy erőszakosan tépték le az állatok a testről.

A kabát zsebe ép volt s ebben 3 koronát és egy teljesen elrohadt almát találtak. A hulla maradványairól és a közeli nyomokról meg lehetett állapítani, hogy a hullát madarak, rókák és a község kóbor kutyái tépték szét és falták fel.

A csendőrség jelentést tett a leletről a főszolgabíróságnak, mely kiszállott a helyszínre és megindította az eljárást. A hullát a boglya tövéből beszállították a hullaházba. Az eddigi vizsgálat egyáltalán nem állapított meg semmit. A hullán semmiféle különös ismertető jelt nem találtak.

A vizsgálat eddig azt látszik bizonyítani, hogy bűntény nem forog fenn, legalább is nem rablás, mert a talált kabát zsebében 3 koronát találtak. Az eddigi fejtételek szerint az elhunyt lehet, hogy elindulása előtt tulságos sok alkoholt fogyasztott el s utat tévesztve tért le a boglya tövébe.

Nincs kizárva azonban az sem, hogy bűntény forog fenn, ennek megállapítása már a csendőrségnek lesz feladata. A hatóság mindenestre elsősorban az elhunyt személyazonosságát fogja megállapítani s így fogja kideríteni a további részleteket.

Angol uri szabóság.

Az európai modern divatokkal lépést tartva, saját műhelyemben több évi külföldi tapasztalataim érvényesítve, hani és angol legjobb kelmékből raktáromon elsőrendű öltönyöket, télikabátokat stb. készítek megrendelés után.

A n. é. közönség figyelmét felhívom cégemre. Tisztelettel

HÁBER és TÁRSA férfiszabó.

o Nagy Sándor-utca 1. szám. o

NYILTÉR.

BÚTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Szerda: Meguntam Margitot. (Ujdonság.)

Csütörtök: Meguntam Margitot. (Ujdonság.)

Péntek: Meguntam Margitot. (Ujdonság.)

Szombat: Jupiter és Társa. (Ujdonság.)

Kezdeté 7 órakor.

Vasárnap d. u.: Muzsikus leány. Este: Tatárjárás.

Meguntam Margitot. Ma este egy pompás francia vígjáték, Pierre Wolf »Meguntam Margitot« című darabja kerül bemutatásra. Tökéletesen fehér darab az ujdonság és igazán a legművészebb eszközökkel, nem otromba, szöveccel, malacságokkal mulattatja a közönséget. — Ugyancsak ma este elevenítik föl Szomoró »Dzsó nagyhatású egyfelvonásosát« »Péntek este«-t. »Meguntam Margitot« csak csak két felvonásból áll és így az egyfelvonásos egésze ki az estét. A megrázó erővel megírt egyfelvonásosban Hunyady Józsefnek jutott főbb szerep.

Jupiter és társa. Szombaton Guthy Soma és Rákosi Viktor kitűnő humoru énekes bohózatát adják. Ez a pompás, mulattató darab nagy sikert aratott Nagyváradon és így csak kellemesen érintheti a közönséget a föl-elevenítésre. Szilveszter estéjén adják Jupiter és társát s az előadás ezuttal 7 órakor kezdődik. Érdekessége egyébként a darabnak, hogy egy betéjét dr. Adorján Emil írta.

Tatárjárás új szerepökkel. Vasárnap kerül színre a legutóbbi évek óriási sikerű operettje, a népszerű Tatárjárás. Csak nem teljesen új a darab szereposztása, mert Treszkát—Tissa Karola, Mogyoróssy önképetest—Bihari Böske, Wallerstein tartalékos hadnagyot—Kabos Gyula és az intézőt Hunyady József játssza.

TANÜGY.

Mi fizetésük van a román tanítóknak. A görög keleti tanítók fizetéséről most terjesztette be *Mangra* Vazul a fizetési kimutatást. A kimutatásban fel vannak sorolva az összes görög keleti tanítók fizetés szerint. E szerint a legkevesebb fizetése a pusztakédiseli tanítónak van, aki mindössze 90 koronát kap egy évre és bizonyos természetbeni járandóságot, ami másik 90 koronára van felvéve. Legtöbb fizetése van a belényesi tanítónak, aki 1200 koronát kap készpénzben, mely járandóságokkal 2275 koronára megy fel.

IRODALOM.

A Szent-István Társulat karácsonyi kötetel.

Legidősebb irodalmi intézetünk az idén is számos kötettel jelenik meg a könyvpiacon. Tudományos és népies könyveiről már volt alkalmunk megemlékezni, ezúttal szépirodalmi és vallásos kiadványairól kívánunk szólni a következőkben:

Utazás keleten. Irta *Havrán* János besztercebányai c. püspök. Utirajz, de messze eltér általában szűk körben mozgó utelirásaink megunt sablonjától. Egy szeretetreméltó, vonzó egyéniség kalauzálása mellett járjuk be Konstantinápolyt, Szíriát, Palesztinát, Egyiptomot, Athént, Bukarestet s utazásunkban nemcsak a külső életet, a dolgok felületét, a jelent látjuk, hanem a belső életet, a történelmet, a népek lelkét s a dolgok szellemét is, a multat a jelenhez való minden vonatkozásában. Gyönyörködünk a Kelet bősége s nekünk oly sajátosan érdekes szépségeiben s lelkesedünk dicsőséges multjának ma is nagyszerű emlékein. Az író kedélyének melege beugárzik az olvasó szívébe is. Pedig irodalmi eszközei a lehető leggyorsabbak. Semmi raffináltság az előadásban, semmi cicoma a stílusban. Szavai egyszerűek, keresetlenek; előadás módja őszinte, közvetlen, műve ezért lebilincselő és hatásos. A könyv egyébként is értékes: 110, javarészen eredeti illusztráció díszíti, melyek a finom krétapapíron remekül sikerültek. Borítékrajza *Horu* Antalnak művészi kezét dicséri. A tizenhat éves, albumszerű kötetnek ára 6 korona.

Az Irgalmasság Golgotája. Regény. Szegény élet. gazdag lélek. Elbeszélés. Regénytár 57-58. kötet. Irta *Sziklay* János. Az első történelmi regény. Főalakja Szent Erzsébet, az ideális magyar királyleány. Életének azt a korszakát eleveníti meg, mely férjének a kereszties háborúba vonulásától, tehát már ekkor kezdődő keserves özvegyességétől haláláig tart. Az akkori udvari élet tobbzódásai, ármányai, torzsalkodásai közt ragyogó színben emelkedik ki a nemes és szent magyar királyleány alakja, akinek csodálatos lényét egészen reális színekkel festi az író. Minthogy modern mása ennek a Szegény élet, gazdag lélek című elbeszélés, mely egy árva leánynak a fővárosban folyó életküzdelmét tárja elénk, ki lelki hősiességeért végre megtalálja boldogságát és szenvedéseinek jutalmául a nyugodt élet élvezetét. Ara a kettős kötetnek 2 korona.

A Doktorisasszony. Irta *Scharles de Vitis*, fordította dr. *Rada* István. A Családi Regénytár kötet. Ara 1 korona. A Doktorisasszony a regénynek abból a fajtából való, melyet fiatal lányok, de az asszonyok is nagy megértéssel tudnak olvasni. A férfiak pedig a túlzó feminista mozgalmak idején, mint édes és igen kellemes orvosszert ajánlanak a családok s nőneveléssel foglalkozó körök figyelmébe. A könyv francia szerző munkája: a francia írásművészet könnyed, magával ragadó modorában. A fordítás *Rada* Istváné, ki nemcsak a fordítások megválasztásában, de művészi megcsinálásában is mindég hálára kötelezi olvasóit.

Az üldözöttek. Irta *Sheehan* Patric A. A Családi Regénytár kötet. Ara 2 korona. Az Üldözöttek a híres ír regényíró közkedveltségét igazolja. Tárja az írek e nagyon szomorú s tragikus mozzanatokban gazdag történetéből került ki. A hősi lelkék nagy erőfeszítéseinek olyan pompás rajza ez a két kötetes regény, hogy az olvasó mindvégig a hétköznapi világ szürke világából kiemelkedve olvassa végig. Az ír vallási és szabadságküzdelmek nagy apostola, nagy O'Connell él és cselekszik ebben a regényben.

Erzsébet királyné kíséretében Irta egykori udvarhölgye: *Sztáray* Irma grófnő. A tavaly megjelent, mindig aktuális és meghatározó művek újabb, népies kiadása. S bár a szöveg teljes s az illusztrációk is ugyanazok, mint a mult évi 5 koronás kiadásé, ára tetemesen olcsóbb lett, azért, hogy áldott emlékü Királynőnk mélabus életének és tragikus halálának emlékezzete minél több magyar család körébe eljuthasson. S valóban nincsen szobor, vagy bármilyen emlékmű, mely a boldogult királynő alakját szívünkhöz, lelkünkhöz közelebb hozná, ennél a meleg szeretettel vezetett tollal írt könyvnél. Ara 2 korona.

Üdvözlégy Mária! Irta: *Walker* Gyula dr. A Boldogságos Szűz tiszteletére szánt emes ima-

könyv gyöngye a magyar katolikus vallásos irodalomnak s kiválóan alkalmas a Mária Kultusz elterjesztésére és ápolására. Számtalan szebbnél-szebb, a gyermeki szeretet és áhítat melegségét buzdogató, javarészen órági imádságot és éneket tartalmazó e könyv, melynek finom ízlésre vall a kiállítása is. Az ára a kötések különfelesége szerint 2.40 től 15 koronáig.

Ój Uram Jézus! Gyakran áldozó fiúk és leányok számára szerkesztették dr. *Syllaba* és *Revisky*. Ara kötve 1.60. E könyvben a szebbnél-szebb áldozási imádságoknak egész nagy választéka található. Csupa új és új gondolat, nem száraz szavakat, nem is émelgyős érzés, ami itt elénk akad, hanem a legmélyebb vallási igazságoknak átértése és átérzése. A szerzők apostoli missziót teljesítenek, amikor a gyermekek elméjébe kopár területekről a mélyebb és gyümölcsözőbb vallási felfogások körébe vezetnek.

A Szent-István-Társulat itt felsorolt könyveivel sok örömet szerzett az olvasóközönségnek, a magyar családok minden egyes kötetet a legnagyobb lelkiismerettel fogadhatnak körükbe s adhatnak serdült gyermekeik kezébe is.

A oél. Társadalmi, közgazdasági, szépirodalmi és sport folyóirat. I. évfolyam 3 sz. Megjelenik minden hó 20 án. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII. Baross-u. 11. II. em. 4. sz. E legújabb szám tartalma. *Dede* *Crescens* Lajos: Tudomány, irodalom, sajtó (I) *Endrődi* Béla: Népköltészet. *Huszár* Imre: Az első obstrukció. *Domonkos* István: Karácsonyi érzés. *Lukács* József dr.: Borromeo Sz. Károly szociális tevékenysége. *Zarándy* A. Gáspár: A tigris karácsonya. *Pasteiner* Iván: A világbéke. *Dalmady* Győző: Egy anyának. *Gróf Kislmanseggné* *Sirmay* Gizella grófnő: Melitta grófné. *Szakács* József kiadatlan fordításai. *Adám* Iván: Egy hét a veszprémi székesegyház multjából. *Hercegh* Mihály: Tolstoj reflexiók. *Borcányi* Lajos: Tu me tequere (tolytatás). Szemle és könyvismertetés fejezik be az eleven legújabb számát. Előfizetési ár egész évre 12 K, egy szám ára 1 K.

TÁVIRATOK.

A szombathelyi püspök temetése.
Szombathely, dec. 27.

(Saját tudósítónktól.) *István* Vilmos dr. megyés püspököt holnap délelőtt 9 órakor temetik. A temetési szertartást gróf *Széchenyi* Miklós győri püspök végzi nagy segédlettel. A vasvár—szombathelyi székeskáptalanhoz eddig is nagyszámu részvét távirat érkezett. Részvét táviratot küldtek: a pápa, a király, *Héderváry* miniszterelnök, *Ferdinánd* bolgár király, a hercegprimás, a bécsi nuncius, *Zichy* János gróf és *Székely* Ferenc miniszterek és s püspöki kar összes tagjai.

Kohl Medárd jubileuma.

Budapest dec. 27.

(Saját tudósítónktól.) *Kohl* Medárd püspökké szentelésének 10-ik évfordulóját ülte tegnap. Ebből az alkalomból szent misét mondott, mely után az üdvözléseket fogadta az ország minden részéből. A jubiláló püspököt a király valóságos belső titkos tanácsossá fogja kinevezni.

Összeesküvés az olasz király ellen!

Róma, dec. 27.

A római rendőrség nagyszabású összeesküvésnek jött a nyomára. Az összeesküvők 19-en vannak és a király életére akartak törni. A részleteket titkolja a hatóság.

Orlái vasuti szerencsétlenség.

London, dec. 27.

(Saját tudósítónktól.) A világ egyik legnagyobb vasuti szerencsétlensége történt tegnap. Az egyik expressz vonat beleütközött az előtte robogó személyvonatba. Az összeütközés következtében a kocsik kigyulladtak. A vonatokon több mint 500 utas volt. Eddig a halottak száma 100-nál több. A katasztrófánál a legborzalmasabb dolgok történtek.

Megmérgezett fácánok.

Pozsony, dec. 27.

(Saját tudósítónktól.) Kiszámíthatatlan aranyu szerencsétlenség bekövetkezését sikerült tegnap a pozsonyi rendőrségnek megakadályozni. A tegnapi nap folyamán ugyanis egy fácánal megrakott szekeret akart egy ember Pozsonyba behajtani. Mikor azonban a vámnál igazolásra szölitották fel, ledobálta a fácánokat és elmenekült. A fácánokat a rendőrség elko-bozta és az árvaháznak ajándékozta. A fácánokból *Müller* *Tivadarekhoz* is eljutott kettő. *Müller* a fácánt elkészítették és mikor megették, mérgezés tünetei mutatkoztak rajtuk. Megállapították, hogy a fácánok strichnin mérgezés folytán multak ki s így szedte őket össze a csősz, akit nyomoz a csendőrség. A rendőrség intézkedése folytán a fácánból senki sem evett.

Igazságszolgáltatás.

§ **Ellélt család.** *Őrv. Kajaba* Antalné nagyváradilakoshoz beállított ez év június havában *Hajszák* Ferenc többszörösen büntetett kertész, hasonlónevű 19 éves fiával együtt és a Zichy-uralom élesdi gazdatisztijének adva ki magát, kérte az asszonyt, hogy ajánljon neki jó gazdaasszonyt, mert most nem ér rá utána-járni, állandóan kortesköruton van és soha sincs odahaza. Előadta, hogy egy olyan házvezetőnőre van szüksége, aki hű gondot viseljen az ő egész háztartására. *Őrv. Kajabáné* megígérte a közbenjárást, de hasztalanul, mert nem tudott gazdaasszonyt kapni. Közben *Hajszák* Ferenc kért *Kajabáné* től 40 koronát is kölcsön, amit az asszony meg is adott. De 40 koronán kívül még mást is kicsalt magának *Hajszák* Ferenc. Elvitt egy ezüst fongantus sétatobot és egy szép tajtékpipát is. Ezért az asszony később feljelentette az embert a rendőrségen és meg is találták nála mind a fent említett tárgyakat. A törvényszék tegnap tárgyalta *Hajszák* Ferenc és fia ügyét. Bünsnek mondták ki mindkettőjüket és az apát 2 évi fogházra, a fiát 6 hónapi fogházra ítélték. Az ítélet kiszabásánál súlyosbító körülményül vették azt, hogy a nevezettek már többször voltak büntetve. Elnök dr. *Csulok* Béla, ügyész *Lásár* Márton volt.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUOSKIOS GYULA.

Mielőtt

az őszi és téli ruhaszükségeiteket beszereznék, ne mulasszák el

FRIEDLÄNDER
angol uri szabó cég

előnyös áraitól és eredeti angol szöveteinek kitűnő minőségéről és elegáns szabásáról meggyőződni.
Nagyvárad, Szt. János-utca.

Amit mindenkinek tudnia kell.

1 liter rum 1.50
1 deka tea —.08

Az újvárosi drogeriában a torony alatt.

SPITZER BÉLA

női és gyermek ruha-áruháza

Rákóci-ut 3. sz.

Az év végeig

kedvezményes áron kapható

Felöltők,

Blousok,

Pongyolák,

Aljak,

Kosztimők,

Gyermekruhák

Szörme-árak és ruhakelmék.

Saját műtermemben a leg-elegánsabb toilettek vállal-
tatnak.

Nagy karácsonyi és újévi
occasio Január 15-ig

Radó és Kertész

Kossuth-utca 2. szám.

Siessünk az ajándékokat megvenni,

most mig óriási a választék.

Bluz selyem különlegességek 43--60--70

Bluz bársonyok 55--70--85

120 széles ruha szövetek 28--38--50--58--70--85

140 széles kosztüm kelme 65--85

Jól mosható barhetek 13--17--25--30

Jó vaszon es kanavász 1 vég 5 for. 50

Asztalneműek, valamint, az összes rak-

táron levő selyem, szövet és posztó

kendők, de különösen női fehérneműek

teljesen leszállítva adatnak el

Menyasszonyi kelengye választékunk kü-

lönös figyelmet érdemelnek.

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát u. m.: fa- és márvány utánczat készítését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári berendezések és butorok festését, kerü butorok zománcozását és porcellán utánczást Vidék megrendeléseket a legpontosabban készítek

Tisztelettel

358

Czapfalvi József.

Közgazdasági Korona Takaré- és Hitelszövetkezet.

Belépési felhívás

az 1911. január 1-én kezdődő

IV. évtársulatba.

A könnyű tőkegyűjtés és az olcsó kezes nélküli kölcsön közösen szerezhető meg, ha valaki a Közgazdasági Korona Takaré- és hitelszövetkezet tagjává beiratkozik.

Ezen előnyökön kívül a Közgazdasági korona takaré- és hitelszövetkezet 1911. január 1-én kezdődő IV. évtársulat tagjai számára még módot nyújt jelentékeny nyereségre is azzal, hogy vásárolt 25 drb convertált Magyar Jelzalog hitelbank nyereménykötvényt, amelyeknek nyeresémei az évtársulat tagjait illetik meg arányosan.

Huzás évente 6-szor.

Évi főnyeremény összege

2,050,000. korona.

A nyeremény kötvények számai intézetünk helyiségében vannak kifüggesztve.

A belépés heti 1 kor. üzletrésszel 3 egymásután következő évre kötelez. Három év múlva befizetett üzletrészek kamattal és nyereséggel fizetnek ki.

Aki 3 hónapon át pontosan teljesíti befizetéseit, méltányos kamattal mellett kölcsönt vehet fel, minden néven nevezendő kezes nélkül.

A beiratási díj üzletrészenként 20 fillér és az üzletrészek jegyezhető a körözött aláírási iven és a Közgazdasági korona takaré- és hitelszövetkezet üzlethelyiségében. (Közgazdasági Bank r.-t., Teleky-u. 10.)

A befizetések megkönnyítésére óvadékokat tett szolgát alkalmaztunk, ki a helybeli tagokat a lakásukon keresi fel, a pénzt beszedi s a befizetést bélyegzőjével és aláírásával ismeri el.

Vidéki tagok postatakarékpénztári cheque-lapokat kapnak, melylyel befizetéseiket portómentesen eszközölhetik.

Nagyvárad, 1910. november 1.

KÖZGAZDASÁGI KORONA TAKARÉK-
ÉS HITELSZÖVETKEZET
IGAZGATÓSÁGA.

Czillér Imre

nagyáruházában

és

Szt. László-téri fiókjában

az

újévi

occasio vásár

megkezdődött

és tekintettel a közeljövőben történendő átköltözésre,

a raktár összes cikkei igen olcsó árak mellett,

tehát a karácsonyi árnál

is olcsóbban

kerülnek eladásra.

Uri- és női divatcikkek,

vászon és fehérneműek,

kalapok, szőnyegek és

ruhaszövetek, mosókelmék,

selymek és bársonyok,

szörmék, keztyűk,

kézimunkák és hozzávalók,

piperecikkek, rövidárak

és szabókellékek.

Dr. Bock Ármin

szemorvos

szemészeti rendelőjét

Zöldfa-utca 5. szám alatt

(Leitner-ház, földszint)

megnyitotta.

Legelegánsabb és

::: legmodernebb :::

fényképek

külföldi tanulmányok és ta-

::: pasztlatok alapján :::

Molnár Jenő

(Lojanek utóda) műtermében.

Eladó föld.

Nagyváradtól 15 percnnyire
fekvő mintegy 55 kat. hold kiter-
jedésű elsőrendű szántóföld a szük-
séges épületekkel ellátva egészben
vagy parcellákban eladó.

A feltételek megtudhatók a
Nagyváradon székelő **Központi**
Takaróspénztárnál.

Értesítés!

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

::: ::: Megrendelőim kívánságának eleget téve, ::: :::

ismét folytatom régi, jóhírnevű cukrászdámat

s hogy a nagyérdemű közönség igényeit minden tekintetben kielégíthessem, áldozatok árán sikerült megnyernem az országiszerte ismert Gerbead-cég volt osztályfőnökét, aki a külföldön szerzett tapasztalatait ujonnan berendezett, a higiénikus követelményeknek teljesen megfelelő **cukrász-műhelyemben kellően érvényesítheti.**

Zsurokra, keresztelőkre és lakodalmakra való megrendeléseket, mi-
után üzlethelyiségem nincs a legjutányosabb áron vállalom. :::

PARFAIDOK, MIGNONOK, TORTAK

megrendelésre kaphatók. :::

**A karácsonyi és újévi ünnepekre diós-, mákos patkókat és ünnepi kalácsokat — megrende-
lésre — tiszta tea-vajból** készülve, a legkisebb mennyiségben és olcsó árak mellett házhoz szállítok.

Naponta friss tea-kenyér és tea-vaj kapható! Kiváló tisztelettel **Molnár Henrik** cukrász.

Megrendeléseket a Szalon-kávéház is eszközöl.

Telefon: (Szalon-kávéház) 41. sz.

Sikerült

egy nagyobb porcellán-gyár raktárát megszerez-
nünk, ennél fogva abban a helyzetben vagyunk,
hogy a n. é. közönségnek hihetetlen árak mellett
::: bocsátjuk készletünket rendelkezésére: :::

Étkező-készlet 26 drb aranyozással diszitve 13.60

Kávés-készlet aranyozással diszitve

4.60

Theás-készlet aranyozással diszitve

5.20

Mosdó-készletek 7 koronától feljebb.

Képkerepezések, diszműárak, üvegekészletek, majolika készletek és vázák,
karácsonyi és újévi ajándék tárgyak legnagyobb választékban

Kiváló tisztelettel

Heller Testvérek

Nagyvárad, Zöldfa-utca. Zöldfa-épület.

Telefon: 372.

Telefon: 372

A Z I G A Z,

hogy sehol sem lehet oly kellemesen szórakozni, mint —

Kecskeméthy István

„NEMZETI“ vendéglőjében.

Karcos bor a legjavából kapható. Kitűnő magyar konyha. A legjobb fajborok. Abonánsok polgári árban megegyezés szerint szolgáltatnak ki. — Minden este fényes műsor —

mozgófénykép előadás.

— Belépti díj nincs. —

A vidékiek találkozóhelye.

Shallodámban szobák 1 korona — 60 fillértől kaphatók. —

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a NEMZETI szálloda, vendéglő és kávéház bérlelője.

TÁTRAY és TARSAI

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárokát és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Vegyél!

Vegyen!

Vegyünk!

10. 13. és 17.

Koronáért

Moskovits Antonomiai cipőt

Nagyvárad

Kossuth-utca 5. gyár épület és
:: Bémer-tér, Fő-utca sarok. ::

Automobil

o bérkocsi vállalat o

Szakképzett, hosszú gyakorlattal bíró soffőrök vezetése mellett, 2 drb. elegáns, 50 és 40 lóerős teljesítményű gépkocsi, a világhírű „Renault“ leghiresebb francia gyártmány és „Oppel“ gyártmányai állanak rendelkezésre.

„Oppel“ viteldij: Egy óra a városban 6 kor.

A fürdők egyikébe várakozás nélkül 6 kor.

A városon kívül minden kilom. 1 kor.

Fedett Renault viteldij: Egy óra a városban 8 kor.

A fürdők egyikébe várakozás nélkül 8 kor.

A városon kívül minden km. 1 K 20.

Várakozási idő megállapodás szerint.

Állandó éjjeli és nappali szolgálat.

Telefon 365. Garage: Szaniszló-u 47.

Szent János-utca 48.

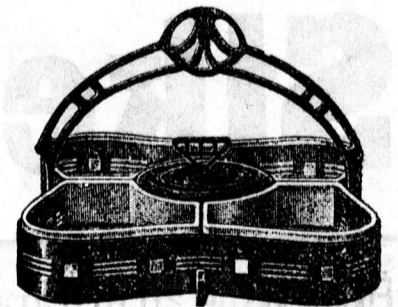
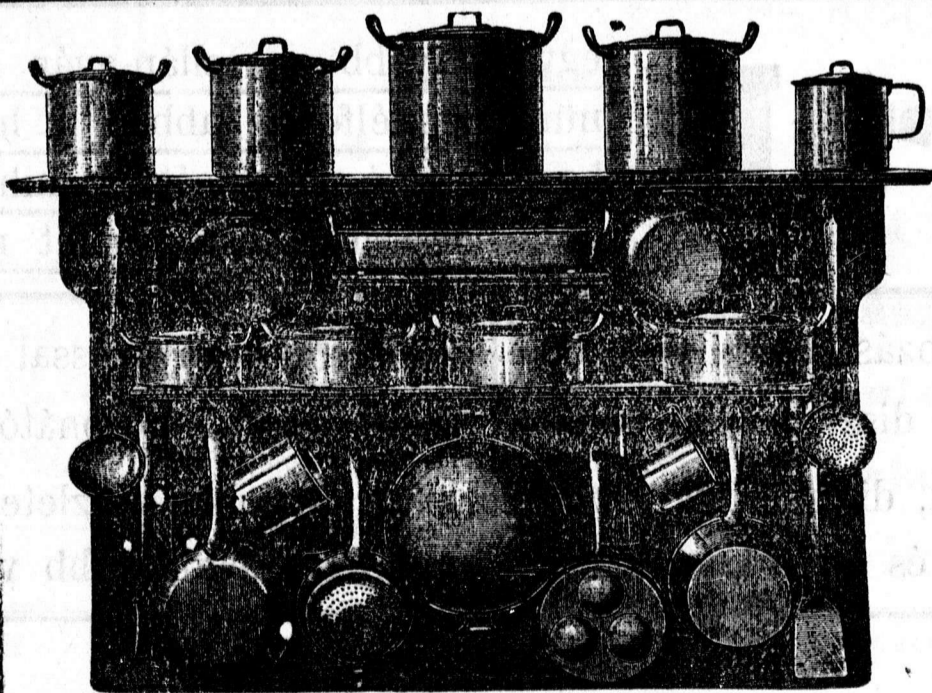
60 lóra való kész szerszám,

valamint nyeregszer és bőrtülés. Készíték finom kocsizó szerszámokat, bőrdond, ridikül és gépszíjat s minden e szakba vágó munkát.

Szíves pártfogást kérek.

Merza Kálmán szijgyártó.

Szent János-utca 48.

Modern konyhaberendezések és háztartási különlegességek.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon helyben és vidéken 390.